

Sygn. akt II KZ 17/20

POSTANOWIENIE

Dnia 10 września 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Kazimierz Klugiewicz

w sprawie skazanego **I. N.** ,
po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu,
w dniu 10 września 2020 r.,
zażalenia obrońcy z urzędu skazanego
na postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 6 maja 2020 r., sygn. akt II KO 7/20,
w przedmiocie wynagrodzenia za sporządzenie opinii o braku podstaw do złożenia
wniosku o wznowienie postępowania,
na podstawie art. 430 § 1 k.p.k. w zw. z art. 426 § 1 k.p.k.,

p o s t a n o w i ł

pozostawić zażalenie bez rozpoznania.

UZASADNIENIE

Sąd Najwyższy postanowieniem z dnia 6 maja 2020 r., sygn. akt II KO 7/20, zasądził od Skarbu Państwa na rzecz adwokata M. D. – Kancelaria Adwokacka w W. – kwotę 442,80 zł (czteryście czterdzieści dwa złote i osiemdziesiąt groszy), w tym 23 % VAT, tytułem wynagrodzenia za sporządzenie opinii o braku podstaw do wniesienia wniosku o wznowienie postępowania w sprawie skazanego I.N..

Pismem z dnia 8 czerwca 2020 r., obrońca z urzędu skazanego złożyła zażalenie na ww. postanowienie, podnosząc zarzut obrazy art. 29 ust. 1 w zw. z art. 37a ust. 2 ustawy Prawo o advokaturze, przez przyznanie wynagrodzenia adwokatowi niewykonującemu już zawodu, zamiast jego zastępcy – likwidatorowi

jego kancelarii – adw. Z. T. . Wniosła o zmianę zaskarżonego orzeczenia przez zasądzenie od Skarbu Państwa na rzecz adw. Z. T. kosztów pomocy prawnej, świadczonej I.N. z urzędu.

Sąd Najwyższy rozważył, co następuje.

Zażalenie nie może zostać rozpoznane z uwagi na jego niedopuszczalność z mocy ustawy.

Zgodnie bowiem z art. 426 § 1 k.p.k., od orzeczeń sądu odwoławczego oraz od orzeczeń wydanych przez Sąd Najwyższy nie przysługuje środek odwoławczy, chyba że ustawa stanowi inaczej. Wprawdzie art. 626 § 3 k.p.k. stanowi, że na orzeczenie w przedmiocie kosztów służy zażalenie, jeżeli nie wniesiono apelacji, a w razie wniesienia apelacji i zażalenia - zażalenie rozpoznaje sąd odwoławczy łącznie z apelacją, to jednak w judykaturze utrwalone jest stanowisko, zgodnie z którym przepis ten nie może zostać uznany za wyjątek od zasady wysłowionej w art. 426 § 1 k.p.k. Stylizacja przepisu art. 626 § 3 k.p.k. wskazuje bowiem, że dotyczy on orzeczenia o kosztach wydanego przez sąd pierwszej instancji, skoro mowa w nim jest o tym, iż zażalenie przysługuje, gdy "nie wniesiono apelacji", a w razie jej złożenia-zażalenie to rozpoznaje sąd odwoławczy łącznie z apelacją (*postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 14 grudnia 2016 r., III KK 216/16, OSNKW 2017/4/21; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 22 maja 2013 r., IV KZ 22/13, LEX nr 1412337*).

Na niedopuszczalność zażalenia na orzeczenie o kosztach procesu zawarte w postanowieniu Sądu Najwyższego wskazuje jeszcze jeden argument. O ile bowiem przepis art. 426 § 2 k.p.k. w obecnej treści przewiduje zaskarżalność między innymi wydanego w toku postępowania odwoławczego postanowienia w przedmiocie kosztów procesu, o których po raz pierwszy orzekał sąd odwoławczy, to w § 1 art. 426 k.p.k. ustawodawca wyraźnie rozróżnia „orzeczenia sądu odwoławczego” od „orzeczeń wydanych przez Sąd Najwyższy”. Gdyby zatem ustawodawca zamierzał zakresem normowania, wskazanym w art. 426 § 2 k.p.k., objąć także postanowienia wydawane przez Sąd Najwyższy w postępowaniu kasacyjnym lub wznowieniowym, powinien i ten Sąd wskazać jako adresata normy

kompetencyjnej. Tak jednak nie jest, gdyż o ile w § 1 przepisu art. 426 k.p.k. jest mowa zarówno o orzeczeniach sądu odwoławczego, jak i o orzeczeniach wydanych przez Sąd Najwyższy (od których nie przysługuje środek odwoławczy, chyba że ustawa stanowi inaczej), to już w § 2 tego artykułu – dopuszczającym możliwość zaskarżania pewnych rozstrzygnięć, w tym orzeczeń w przedmiocie kosztów procesu – jest mowa wyłącznie o rozstrzygnięciach „sądu odwoławczego”, o których ten sąd orzekał po raz pierwszy (*postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 15 czerwca 2016 r., sygn. akt II KK 77/16, niepubl.*).

W przedmiotowej sprawie należy jedynie przypomnieć, że zarządzeniem Przewodniczącego Wydziału II Izby Karnej Sądu Najwyższego z dnia 10 lutego 2020 r. adw. M. D. został wyznaczony obrońcą z urzędu skazanego I. N. w celu ewentualnego sporządzenia wniosku o wznowienie postępowania lub poinformowania Sądu Najwyższego, że nie stwierdzono podstaw do złożenia takiego wniosku. W piśmie z dnia 11.03.2020 r. adw. M. D. przedstawił opinię o braku podstaw do złożenia wniosku o wznowienie postępowania i wniósł o zasądzenie na jego rzecz kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu, które ostatecznie zostały zasądzone postanowieniem z dnia 6 maja 2020 r. na rzecz tego właśnie adwokata za „sporządzenie opinii o braku podstaw do wniesienia wniosku o wznowienie postępowania”. Faktem jest, że adw. Z. T. został w dniu 14 kwietnia 2020 r. wyznaczony, na podstawie art. 37a ust. 2 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. – Prawo o adwokaturze, zastępcą adw. M. D., ale żadnych czynności w przedmiotowej sprawie, jako obrońca I. N. nie wykonywał, co jest oczywiste, skoro umocowanie do działania obrońcy z urzędu ustało z chwilą złożenia przez adw. M. D. opinii o braku podstaw do złożenia wniosku o wznowienie postępowania.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy orzekł jak w postanowieniu.